

Productnaam: Netto pensioenregeling Stichting Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM

Identificatiecode juridische entiteiten: 724500N6PJD0IYEMS804

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geenernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financieel product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☐ **Ja**

☒ ☐ **Nee**

☐ Dit product zal minimaal de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling doen: ____%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product zal minimaal de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling doen: ____%

☐ Dit product **promoot ecologische/sociale {E/S} kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan is, zal het een minimum van ____% duurzame beleggingen hebben

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☒ Dit product promoot E/S-kenmerken, maar zal niet duurzaam beleggen.

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM heeft als missie het verzorgen van een complete financiële toekomstbestendige pensioenvoorziening voor de vliegende (ex) collega's, waarbij het pensioenfonds fatsoenlijk zakendoet.

Onze visie op het gebied van duurzaamheid is dan ook gebaseerd op het uitgangspunt van fatsoenlijk zakendoen. Dit houdt in dat wij weloverwogen keuzes maken die passen bij onze identiteit en overtuigingen, waar wij oprecht achter kunnen staan.

In ons beleggingsbeleid geven wij duurzaamheid vorm op een manier die passend is bij het pensioenfonds. Wij vinden het daarbij belangrijk – voor zover praktisch mogelijk – rekening te houden met de voorkeuren van onze deelnemers.

Wij zijn ervan overtuigd dat het integreren van duurzaamheidsfactoren de risicorendementsverhouding van onze beleggingen verbetert. Daarom gebruiken we duurzaamheidsfactoren als instrument voor het beheersen van risico's en om beleggingskansen te benutten. Daarbij houden we de realisatie van onze missie telkens in het oog. Duurzaamheid zien wij als een breed begrip dat ecologische, sociale en governance aspecten omvat.

Voor de promotie van de ecologische en sociale kenmerken van de gehele beleggingsportefeuille maakt het pensioenfonds geen gebruik van een referentiebenchmark.

De MVB-thema's worden mede geselecteerd op basis van MVB-deelnemersonderzoeken. De laatste uitvraag bij deelnemers is in juli 2023 gedaan. Op basis daarvan hebben we de thema's economie, verantwoorde productie en consumptie, en maatschappelijke basisbehoeften geselecteerd.

1^e MVB-thema: Economie, verantwoorde productie en consumptie

Duurzame consumptie en productie is gericht op meer en beter doen met minder waardoor de aarde minder belast wordt en de kwaliteit van leven wordt verhoogd. Dit thema is gelinkt met SDG's 8, 9 en 12 die hieronder kort worden toegelicht.

“ Waardig werk en economische groei (SDG 8)

Dit thema streeft naar de afschaffing van dwangarbeid, de uitbanning van slavernij en mensenhandel, het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid waaronder het werven en inzetten van kindsoldaten, en het beëindigen van alle vormen van kinderarbeid.

“ Industrie, innovatie en infrastructuur (SDG 9)

Dit betreft een veelomvattend doel waarin meerdere elementen samenkomen: een veerkrachtige infrastructuur, industrialisering die duurzaam en inclusief is én een focus op innovatie. Daarbij wordt van de ontwikkelde landen verwacht de minst ontwikkelde landen op dit terrein aan te moedigen en te ondersteunen.

“ Verantwoorde consumptie en productie (SDG 12)

Deze doelstelling heeft betrekking op duurzame productie en consumptie, wat zich vertaalt in een efficiënter gebruik van grondstoffen. Door anders te consumeren en produceren kunnen bedrijven, overheden en consumenten de druk op het milieu verminderen.

2^e MVB-thema: Maatschappelijke basisbehoeften

Dit thema richt zich op goede gezondheid, goed onderwijs en duurzame en betaalbare energie voor iedereen. In SDG's 3, 4 en 7 worden deze doelstellingen geadresseerd.

“Goede gezondheid en welzijn (SDG 3)”

Bij SDG 3 gaat het om gezondheid en welvaart voor iedereen. Zonder goede gezondheid kan er geen duurzame ontwikkeling plaatsvinden.

“Kwaliteitsonderwijs (SDG 4)”

Goed onderwijs wordt gezien als het fundament voor duurzame ontwikkeling. SDG 4 beoogt dat iedereen een leven lang toegang heeft tot goed onderwijs.

“Betaalbare en duurzame energie (SDG 7)”

SDG 7 focust op toegang tot betrouwbare, betaalbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.

Wij hebben de visie dat het integreren van duurzaamheidsfactoren de risico-rendementsverhouding van onze beleggingen verbetert en de missie om onze deelnemers van een welvaartsvast pensioen te voorzien. Het verbeteren dan wel bestendigen van de risico-rendementsverhouding van onze beleggingen geldt daarom ook als primaire doelstelling die we met ons MVB-beleid nastreven. Een daarmee samenhangend doel is dat we met ons MVB-beleid proberen zoveel mogelijk te voldoen aan de verwachtingen van onze deelnemers. Uit deelnemersonderzoeken blijkt dat deelnemersvoorkeuren op onderdelen erg uiteenlopen. In ons MVB-beleid houden we daar rekening mee

- ***Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?***

Het pensioenfonds ondersteunt doelstellingen om negatieve impact op de arbeidsomstandigheden te voorkomen en waar mogelijk te verbeteren, zoals uiteengezet in diverse internationale standaarden: de International Labor Organisation (ILO) conventies, de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (OESO Richtlijnen), UN Global Compact principes en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's), en streeft er naar deze te allen tijde na te leven.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidssomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Om de naleving te monitoren hanteert het pensioenfonds diverse duurzaamheidsindicatoren.

De sociale indicatoren zijn:

- Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);
- Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen – gerelateerd aan bovenstaande indicator;

De ecologische indicatoren zijn:

- De CO₂-voetafdruk van de portefeuille
- Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissie-reductie – idem (klimaatdoelstelling en -risico);

● ***Wat zijn de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen en hoe draagt de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?***

Deze vraag is niet van toepassing op het fonds.

● ***Hoe doen de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?***

Niet van toepassing

— — *Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?*

Niet van toepassing

— — *Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?*

De beleggingsstrategie stuurt beleggingsbeslissingen op basis van factoren als beleggingsdoelstellingen en risicotolerantie.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Houdt dit financiële product rekening met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

- ☒ Ja, de pensioenregeling houdt rekening met de belangrijkste ongunstige factoren
- ☐ _____
- Neen

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

De statutaire doelstelling van het Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM is het verzekeren aan zijn deelnemers van ouderdoms-, nabestaanden-, -wezen- en invaliditeitspensioenen en andere uitkeringen, een en ander ingevolge de bij reglement vast te stellen bepalingen. Concreet vertaalt zich dit in het waarborgen van nominale pensioenaanspraken van de deelnemers, met zo veel mogelijk welvaartsbehoud en acceptabele risico's voor de premiebetalers. Het hoofddoel van het beleggingsbeleid is het leveren van een optimale bijdrage

(rendement) aan het doel van het pensioenfonds, te weten het waarborgen van de geïndexeerde pensioenaanspraken van de deelnemers binnen aanvaardbare risicogrenzen.

Het pensioenfonds heeft de PRI (Principles for Responsible Investment) ondertekend. Het heeft de visie dat de wereldeconomie wordt geconfronteerd met grote ecologische, sociale, bestuurlijke en economische uitdagingen, variërend van klimaatverandering en inkomens- en welvaartsongelijkheid tot corruptie en hoge staatsschulden. Deze uitdagingen raken de beleggingsmarkten direct en indirect. Ook op lange termijn hebben zij verstrekende gevolgen op de wereldeconomie. Daarom integreert het pensioenfonds environmental, social en governance factoren (ESG) in het beleggingsbeleid zolang dit het behalen van de lange termijn doelstelling niet schaadt. De integratie van ESG-factoren (maatschappelijk verantwoord beleggen) in de beleggingsportefeuille gebeurt door middel van uitsluitingen, class actions, betrokken aandeelhouderschap, de aansturing van externe vermogensbeheerders en het benutten van kansen in duurzaamheidsontwikkelingen.

● ***Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om alle ecologische of sociale kenmerken te verwezenlijken die dit financiële product promoot?***

Voor de implementatie van het MVB-beleid zetten we instrumenten in om negatieve impact te beperken en instrumenten om positieve impact te vergroten.

1. Het integreren van duurzaamheidsaspecten in beleggingsbeslissingen (**ESG-integratie**). Dit kan zijn in de besluitvorming om specifieke vermogensbeheerders wel of niet aan te stellen, maar dit kan ook binnen het beleggingsproces van de vermogensbeheerder plaatsvinden. Wij zetten ESG-integratie in om beleggingsrisico's te beheersen.
2. Het voeren van een **engagementbeleid** door als actief aandeelhouder ondernemingsbeleid te verduurzamen en om invulling te kunnen geven aan onze overtuigingen.
3. Het voeren van een **stembeleid** op aandeelhoudersvergaderingen.
4. Het voeren van een **uitsluitingsbeleid** op ongewenst gedrag en op ongewenste producten.
5. Het deelnemen aan collectieve rechtszaken (**class actions**). Het pensioenfonds neemt deel aan class actions waarmee wordt geprobeerd geleden schade te verhalen.

Door de inzet van deze instrumenten beogen wij het risico-rendementsverhouding van onze beleggingen te verbeteren en daarmee de waarde voor onze deelnemers te verhogen. In de volgende paragrafen worden de MVB-instrumenten verder uitgewerkt.

● ***Met welk toegezegd minimumpercentage wordt de ruimte voor in overweging te nemen beleggingen beperkt voor de toepassing van die beleggingsstrategie?***

Er wordt geen minimumpercentage vastgesteld. Wel past het pensioenfonds het uitsluitingenbeleid toe waardoor er niet in het volledige beleggingsuniversum wordt belegd. Hieraan wordt niet op voorhaand een minimum gesteld mede omdat de impact verschilt per beleggingscategorie.

● ***Wat is het beleid om praktijken op het gebied van goed bestuur te beoordelen voor de ondernemingen waarin is belegd?***

De Pensioenregeling heeft beleggingen in ondernemingen die voldoen aan de praktijken van goed bestuur ('good governance'). Ondernemingen die zeer slecht presteren op het gebied van goed bestuur worden op voorhand uitgesloten. Daarbij wordt minimaal gekeken naar wettelijke vereisten op het gebied van:

- goede managementstructuren;
- betrekkingen met werknemers;
- beloning van het betrokken personeel;
- naleving van de belastingwetgeving.

Hier bovenop wordt, zowel vóór als na het aankopen van beleggingen, het MVB-beleid toegepast. Bij het bepalen of ondernemingen goed presteren op het gebied van goed bestuur, wordt gebruik gemaakt van ESG-data van derden. Mocht een onderneming waarin wordt belegd na verloop van tijd niet goed presteren, dan wordt deze onderneming alsnog uitgesloten volgens het gestandaardiseerde uitsluitingsproces.

Praktijken op het gebied van goed bestuur omvatten goede managementstructuren, betrekkingen met werknemers, personeelsbeloning en naleving van de belastingwetgeving.

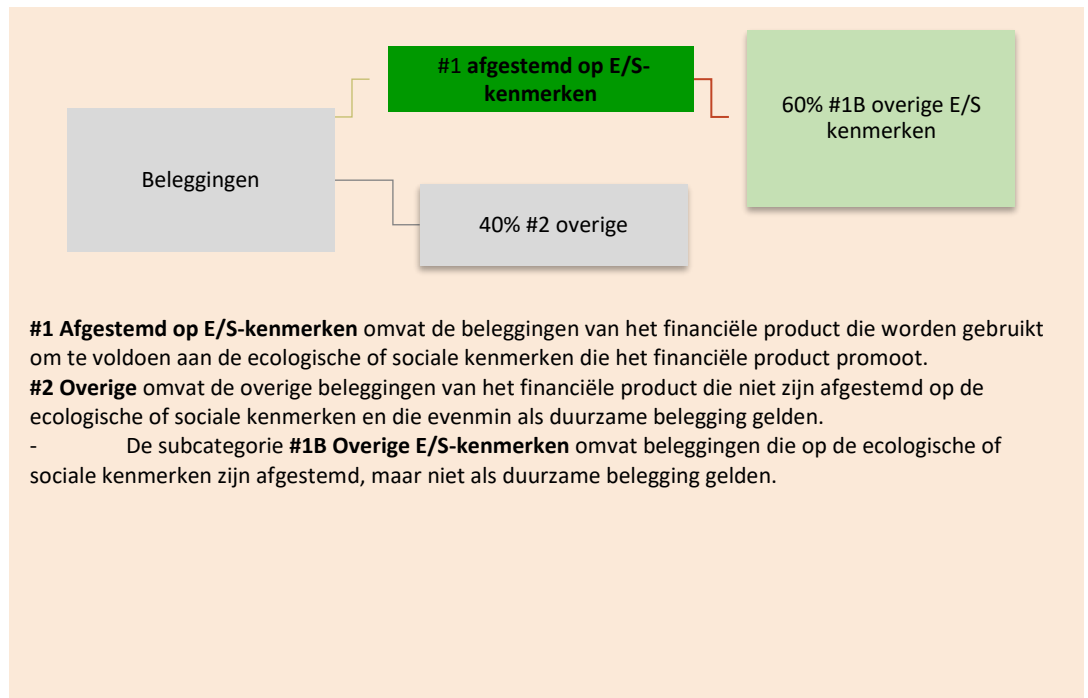

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de om schakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn. die onder meer broei kasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

activiteiten van ondernemingen waarin is belegd

Welke activa-allocatie is er voor dit financiële product gepland?

#1 – 60% zijn beleggingen in lijn met E/S kenmerken op basis van toepassing van uitsluitingen, ESG-integratie. Dit betreft de beleggingscategorieën: Aandelen wereldwijd Large&midcap, Aandelen LowVol en Aandelen Opkomende Markten, Staatsobligaties*, Niet-Staatsobligaties (SSA's), Eurozone inflatie-obligaties, High Yield, Obligaties Opkomende Markten (EMD Hard Currency). Dit percentage wordt berekend op basis van de normportefeuille van het pensioenfonds per 1 oktober 2025.

*Het Pensioenfonds neemt de Europese staatsobligaties portefeuille mee in het % beleggingen met e/s kenmerken. Het landenuitsluitingsbeleid is ook van toepassing op Europese staatsobligaties, echter deze leidt niet tot additionele uitsluitingen.

#2 – 40% valt in de categorie overig. Uitsluiting of ESG-integratie of duurzame beleggingen worden niet toegepast op deze beleggingen.

● Hoe worden met het gebruik van derivaten de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die het financiële product promoot?

Niet van toepassing

Derivaten worden uitsluitend gebruikt voor het efficiënt portefeuillebeheer en voor het beperken van risico's in overeenstemming met de pensioenwet.

In hoeverre zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling minimaal op de EU-taxonomie afgestemd?

0%

Het pensioenfonds promoot wel ecologische en/of sociale kenmerken in haar beleggingsbeleid, maar stuurt niet specifiek op duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling zoals deze door de EU-taxonomie zijn gedefinieerd. Een minimale mate waarin duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling zijn afgestemd op de EU-taxonomie is niet van toepassing.

Belegt het financiële product in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹²?

☐

Ja:

☐

In fossiel gas

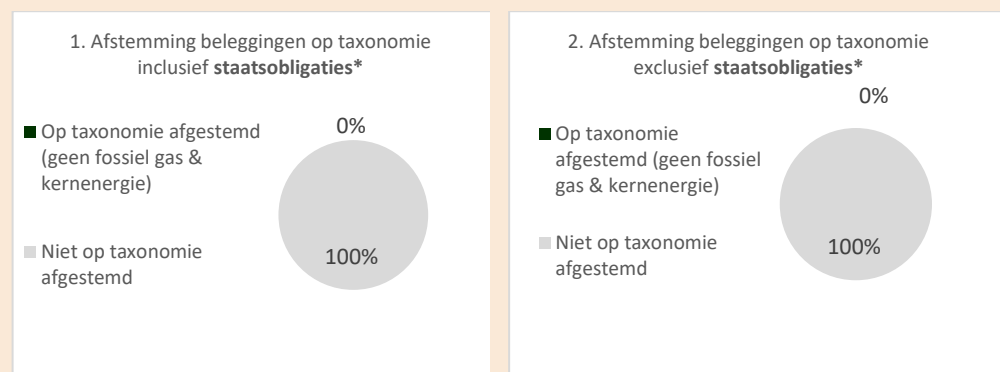
☐

In kernenergie

☒

Nee

De twee onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden..

Wat is het minimaal aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

¹² Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Beleggingen met een duurzame doelstelling voldoen aan de overige criteria zijn beleggingen die al passen in een duurzame en leefbare wereld. Er zijn ook beleggingen die daar nog niet zijn, maar naartoe bewegen of die bijdragen aan de transitie. Op voorhand is geen beleggingscategorie toe te wijzen aan dergelijke beleggingen. De pensioenregeling hanteert een minimum aandeel van 0%.

Wat is het minimumaandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie zijn afgestemd?

Niet van toepassing

**Referentie-
benchmarks zijn
indices waarmee
wordt gemeten of het
financiële product de
ecologische of sociale
kenmerken
verwezenlijkt die dat
product promoot**

Wat is het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing

Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen die als **# 2 Overige** zijn geclassificeerd betreft beleggingen in overige private markten, derivaten en liquide middelen. Voor deze beleggingen gelden geen minimum ecologische of sociale minimumwaarborgen. Derivaten worden gebruikt om grote financiële risico's mee af te dekken. Liquide middelen worden gebruikt om te kunnen voldoen aan aangegane verplichtingen, zoals margin calls en pensioenuitkeringen.

Is er een specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te bepalen of dit financiële product is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die het promoot?

Voor de promotie van ecologische en/of sociale kenmerken van de gehele beleggingsportefeuille maakt het pensioenfonds geen gebruik van een referentiebenchmark.

- **Hoe wordt de referentiebenchmark doorlopend afgestemd op elk van de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Niet van toepassing

- **Hoe wordt geborgd dat de beleggingsstrategie doorlopend op de methode van de index afgestemd blijft?**

Niet van toepassing

- **Waarin verschilt de aangewezen index van een relevante brede marktindex?**

Niet van toepassing

- **Waar is de voor de berekening van de aangewezen index gebruikte methode te vinden?**

Niet van toepassing

Waar kan ik online meer specifieke informatie over dit product vinden?

Op de website van het pensioenfonds wordt het MVB-Jaarverslag gepubliceerd.

Meer specifieke informatie over dit product vindt u op deze website:

[Maatschappelijk verantwoord beleggen | klmvliegendfonds.nl](https://klmvliegendfonds.nl)